

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Сучасні тенденції в соціологічному теоретизуванні

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія (мова навчання англійська) / Sociology»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	8
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Володимир СУДАКОВ

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробники: Володимир СУДАКОВ, д.соц.н., професор

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри теорії та історії соціології

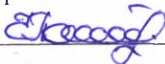
 Володимир СУДАКОВ

Протокол № 14 від 31.08.2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни полягає у формуванні у студентів комплексу теоретичних знань, пов'язаних з науковим розумінням змісту новітніх концептуальних тенденцій, які відображують характерні процеси трансформації та розвитку пізнавальних можливостей теоретичної соціології. Завданнями курсу є розкриття теоретичних аспектів зміни 1) наукових уявлень про предмет, структуру, функції соціологічного знання; 2) поглядів на атрибутивні об'єктивні та суб'єктивні онтологічні властивості організованих форм колективного життя людей як прояву соціальної реальності; 3) дослідницьких позицій стосовно типології та специфіки соціальних взаємодій та комунікацій.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* англійську мову на рівні B1 (середній рівень), теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проекти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ, термінологію, концептуальну основу сучасної соціологічної теорії та емпіричних досліджень.

2. *вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї англійською мовою.

3. *мати* елементарні навички пошуку та вибору відповідної інформації англійською мовою, використання методологій та концептуальних засад соціологічного аналізу; дискутувати, представити і обговорювати власну позицію обраної актуальної проблеми

3. Анотація навчальної дисципліни:

Зміст дисципліни фокусується навколо дослідницьких інтересів студентів, з одного боку, і, з іншого боку, відкритий для обговорення найважливіших актуальних питань соціологічних міжнародних порівняльних досліджень. Робота зосереджена на аналізі та обговоренні наукових публікацій у англійськомовних випинях та у соціологічних рецензованих журналах з метою включення магістрантів в найбільш актуальний порядок денний академічних дебатів стосовно інноваційних результатів досліджень, які стимулюють розвиток новітньої теоретичної соціології. Формат роботи - лекції, практичні завдання та модульний контроль. Викладання та навчання англійською мовою сприяє посиленню професійної мовної спроможності магістрів, збагаченню їх професійного академічного словника в соціологічній термінології, а також розвитку академічних навичок написання тез доповідей, навичок участі у дискусіях та підготовки презентацій.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Вивчити основні теоретичні проблеми розвитку соціології як спеціалізованої фундаментальної, прикладної та технологічно орієнтованої системи наукових знань про організовані способи та форми колективного життя людей.
- Підвищити кваліфікацію у пошуку та виборі, аналізі та засвоєнні змісту англійськомовних джерел та ідей, необхідних для власних магістерських досліджень.
- Покращити навички академічної дискусії та презентації англійською, вміння порівняльного аналізу соціальних проблем у різних суспільствах.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01)
- Здатність аналізувати соціальні явища і процеси (СК01)
- Здатність проектувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрунтовувати їхню методологію (СК03)
- Здатність використовувати соціологічні теорії в науковій та професійній діяльності (СК14)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати результати інноваційних досліджень, спрямованих на розвиток соціологічної теорії.	Лекція, практичні заняття	Обговорення, контрольна робота	10
1.2	Знати систему базових структурних компонентів системи сучасного соціологічного знання в аспекті їх застосування при теоретичних поясненнях онтологічної специфіки сучасних суспільств, соціальних взаємодій та комунікацій.	Лекція, практичні заняття	Обговорення, контрольна робота	10
2.1	Вміти працювати з соціальною інформацією, даними соціологічних досліджень	Лекція, практичні заняття, творчі завдання	Обговорення, контрольна робота	10
2.2	Вміти виявляти, аналізувати та інтерпретувати актуальні соціальні проблеми розвитку суспільства	Лекція, практичні заняття, творчі завдання	Самостійна робота, контрольна робота	10
2.3	Здійснювати реферування наукових джерел англійською мовою, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.	Самостійна робота, підсумкова робота	Презентація, обговорення, контрольна робота	10
2.4	Вміти використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології при професійному спілкуванні; обміні інформацією; зборі, аналізі, обробці та інтерпретації даних й візуальному представленні результатів наукової діяльності.	Самостійна робота, підсумкова робота Практичні заняття	презентація	10
3	Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами.	Лекція, Творчі завдання, практичні заняття	групова робота, презентація	20
4	Демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, опанування новими знаннями	Самостійна робота, підсумкова робота Практичні заняття	презентація, контрольна робота	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)								
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4	3	4	
Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології (ПР01)	+	+	+	+	+				+
Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей (ПР07)								+	
Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері соціології, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки (ПР09)			+	+	+	+			+
Вміти використовувати соціологічні теорії в науковій та професійній діяльності (ПР15)	+	+	+	+	+				+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Участь у дискусіях - на заняттях буде запропоновано кілька форм індивідуальної та групової роботи з різних завдань на основі аналізу прочитаних матеріалів. (PH1.1, PH1.2., PH2.1, PH3, PH 4) **20/12 балів**
2. Презентація на тему в рамках магістерської дисертації на основі аналізу п'яти статей англійською мовою (опубліковані в рецензованих журналах) (PH2.1, PH2.2, PH3, PH 4) – **10/6 балів**
3. Аналіз (Review) презентації колеги (PH 3) – **10/6 балів**
4. Контрольна робота (PH2.1, PH2.2, PH 2.4, PH3, PH 4) – **20/12 балів** (2 контрольні роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних балів за кожною)

- підсумкове оцінювання: *письмовий іспит PH1.1, PH1.2, PH2.2, PP2.3.*

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 36 балів* для отримання допуску до іспиту обов'язково подати письмові роботи – відпрацювання пропущених практичних занять(завдання до самостійної роботи) з кожної невідпрацьованої теми дисципліни та підсумкової письмової роботи (анотована бібліографія, аналітична записка та її презентація)

7.2 Організація оцінювання:

1. Участь у дискусіях протягом занять за темами 1-8
2. Презентація на тему в рамках магістерської дисертації на основі аналізу п'яти статей англійською мовою (опубліковані в рецензованих журналах – після теми 6
3. Аналіз (Review) презентації колеги – після теми 7
4. Контрольна робота 1 за темами 1-3 – після теми 3
5. Контрольна робота 2 за темами 5-8 – після теми 8

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1. Соціологія як наука: її науковий статус та нові теоретичні підходи до її сучасного розвитку				
1	Інтелектуальна ідентичність соціології як системи наукових знань: класична теоретична традиція та сучасність	2	4	20
2	Дослідницьке поле сучасної соціології: теоретичні стратегії дослідження тенденції трансформації предмету та пізнавальних функцій соціології	2	4	20
3	Структурна та концептуальна диференціація системи соціологічного знання та проблема теоретичного синтезу соціологічних парадигм	4	6	25
2. Новітні теоретичні стратегії соціологічного дослідження суспільного життя та суспільства як системи соціальних взаємодій і комунікацій				
4.	Особливості основних напрямків теоретичного дослідження фундаментальних соціологічних чинників суспільного життя	2	6	25
5.	Суспільство, соціальні системи та соціальні взаємодії як об'єкти теоретичного аналізу в новітній соціології	4	6	25
5	Насилля та антагоністичні феномени сучасного суспільного життя: проблема розвитку теоретичних інтерпретацій	2	6	25
7.	Ненасильницькі взаємодії як об'єкт теоретичного аналізу в новітній соціології	2	4	20
8.	Комунікація як теоретична та методологічна проблема новітньої соціології	2	4	20
	ВСЬОГО	20	40	180

Загальний обсяг 240 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Практичні заняття -40 год.

Самостійна робота - 180 год.

9. Література

Основна:

- Advances in sociological knowledge / N.Genov ed. – Paris, 2002. - P.5-45
- Calhoun Cr., Light D., Keller S. Sociology. -6th ed. - N.Y., 2008. - P.29-50.
- Berger P Invitation to sociology. - N.Y., 1963. - Ch.3-5.
- Macionis J. Sociology - 17th ed. – Pearson, 2020. - P. 2-9; 24-56; 111-148.
- Macionis J., Plumer K. Sociology: A Global Introduction. – 5th ed. – Pearson, 2012 – P. 10-36; 78-96; 136-163.
- Modern sociology /Readings compiled by J Goldstein. - Richmond: Open Learning Institute, 2019. – P. 48-67.
- Kammeyer K., Ritzer G., Yetman N. Sociology: experiencing changing societies./ Kenneth Kammeyer, George Ritzer, Norman Yetman. - Boston: Allyn & Bacon, 1997.- P.1-29.
- Latour B. Reassmbling the social. - Oxford: Oxford: UP, 2005. - P.21-63.

9. Smelser N. Problematics of sociology. – N.Y., 1997. - P. 1-33.
10. Ritzer G. Modern sociological theories. - 5th ed. – N.Y. - 2003.- Ch. 2-3.
11. Sudakov V. I. The global determinants of the conflict interactions in the contemporary models of employment (archetypical analysis)// Public management- 2017, - N 3.(8). – P. 335-343.
12. Urri J. Sociology Beyond Societies. Mobilities for Twenty-First Century./ John Urry. - London: Rotledge,2000. - P. 21-46.

Додаткова:

1. Albrow, M. The Global Shift and Its Consequences for Sociology. In: Nikolai Genov (ed.) Advances in Sociological Knowledge over Half a Century. – 2002. - Paris-ISSC. - P. 25-45.
2. Archer M.S. Morphogenesis versus Stucturatoin: On Combining Structure and Action // British Journal of Sociology. - 1982. - vol.33. – P. 455-483.
3. Battistelly F., Galantino M. Dangers, risks and threats: An alternative conceptualization to catch-all concept of risk // Current Sociology. – 2019. - Vol. 67. - NI (January). – P. 64-78.
4. Beck U. Risk Society. Towards a New Modernity. London 1996: SAGE Publ., 1996.- pp 24-44
5. Berger P., Huntington S. Many Globalizations. - New York: Oxford University Press, 2002 - P.12-32.
6. Esping-Andersen G. The Tree Worlds of Welfare Capitalism..- Oxford: Polity press, 1990.- P. 44-64.
7. Kreckel R. The concept of class. // On social differentiation / S.Kozyr-Kowalski and A. Pzestalski (eds.). - Vol. 1. - Poznan: A.Mickiewicz U.P.,1992.- P.23-52.
8. Jaret Ch. Inequality and affirmaive action // The Student 's Companion to Sociology / Gubbay J., Middleton C., Ballard C. (eds.).- Oxford: Blackwell, 1997. - P.195-202.
9. Merton R.K. Structural analysis in sociology./ Robert Merton. - N.Y.: Free press, 1975.- P.3-26.
10. Parsons T. Towards a general theory of action. – N.Y.- 1965.- P.1-27.
11. Ritzer G. McDomalidization and Gllobalization // The Student 's Companion to Sociology / Gubbay J., Middleton C., Ballard C. (eds.).- Oxford: Blackwell, 1997.- P.220-226.
12. Sorrels K. Intercultural Communication. Globalization and Social Justice. - Thousand Oaks. California,-2013: SAGE Publ. – P.22-38.
13. Sudakov V. I. The archetypes of culture and subculture as the determinants of social actions and social management. // Public management: collection. — № 1 (21). — January 2020. – P.. 286-296.
14. Sudakov V.I. Archetype of social justice and ideological confrontation of the contemporary models of social policy // Public management: collection. (Special edition). - June 2019. - № 3 (18). – P.417 -427.
15. Sztompka, P. One Sociology or many? // The ISA Handbook of Diverse Sociological Tradition- Edited by S. Patel. – - London: SAGE, 2010. - P.21-28
16. Turner J. Founders and Classics: A Cannon in motion // The Student 's Companion to Sociology / Gubbay J., Middleton C., Ballard C. (eds.).- Oxford: Blackwell, 1997. - P.64-77.
17. Tosini D. Sociology of Terrorism and Counterterrorism: A Social Science Understanding of Terrorist Threat // Sociology Compass. -2007. – Vol.1-2. – pp. 664–681

Интернет джерела:

- Ulrich Beck: 'Europe at Risk: The Cosmopolitan Turn' https://www.youtube.com/watch?v=4L_ksmXh8po&ab_channel=EuropeanUniversitvInstitute
- Michael Burawoy Global sociology <https://www.youtube.com/watch?v=VQ0CZsOcjO8>
- European Values Study (EVS) <http://www.europeanvaluesstudy.eu>
- UN Human development index <http://hdr.undp.org/en/statistics/hdi/>
- Transparence international Corruptiion Perception Index <http://www.transparency.org/research/cpi/overview>
- Democracy index http://www.democracybarometer.org/links_en.html